

Till Konungens Befallningshafvande i Södermanlands Län, angående dess underdåniga hemställan i afseende å fördelning och disposition af brännvinsförsäljningsafgifterna i Malmköping.

Coll.

Vidimeras

ex officio:

Johan Lagerbjelke.

Vidimeras: Malmköping i kronolänsmanskontoret den 17 april 1913.

Ex officio

Emil Engman.

Nr 149.

Av herr **Lindblad, Ernst**, i anledning av *Kungl. Maj:ts förslag till förordning om ändrad lydelse i vissa delar av förordningen angående försäljning av brännvin.*

Det i brännvinsförsäljningsförordningen § 15 hittills förekommande stadgandet om bolags bildande »endast i sedlighetens intresse» har mött mycken kritik och opposition därför, att orden näppeligen varit sanna, utan i hög grad jävats av erfarenheten. Frånsett de absoluta nykterhetsvännerna, som väl hålla före, att uppgiften för bolagen att »endast i sedlighetens intresse» bedriva sprithandel är olöslig, så måste även den, som blott ytligt haft tillfälle se de oegentligheter och missförhållanden, som mångenstädes ägt rum såväl inom bolagen, som utom desamma — på grund av den bolag medgivna rätten att ej själva utöva all detaljhandel med brännvin, utan överlåta delar av densamma till enskilda — känna misstämning och leda vid det sålunda öppet angivna, vackra målet, och den klena tillämpningen. Går man därutöver och tillser med hjälp av offentliga siffror, vilket uppskörtningssystem som mångenstädes bedrivs gent *emot* bolagen, för att, — där dessa stå utan konkurrensmöjlighet — söka tillvinna åt enskilda leverantörer av bolagens spritvaror en väsentlig del av den förtjänst, som vid lojal be-

handling eljes skulle oavkortad tillfalla det allmänna, så blir man än mera pessimist. Vetskapen därom, att bakom sådana strävanden stundom spåras mäktiga bank- och aktiespekulationsintressen, gör förhållandena ingalunda bättre eller lättare att försvara. Så länge därför i brännvinsförsäljningsförordningen kvarstår rätten att överlåta detaljhandeln till enskilda — och utskänkningen *måste* nog alltid bedrivas till stor del av enskilda — så torde man i *sanningens* intresse och med öppen blick för de faktiska möjligheterna i denna ofullkomliga värld helst böra pruta något på de stolta orden och giva dem en lydelse, som mera stämmer med verkligheten.

Det synes å andra sidan knappast vara rätt att i ett annat hänseende ändra den nuvarande ordalydelsen, som tillförsäkrat såväl samtliga kommuner i riket del av brännvinsmedlen som vissa städer och köpingar sina bestämda kvotdelar, och i stället uttala, att ingen kommun får njuta ekonomisk fördel av brännvinsförsäljning, då man dock faktiskt går att samtidigt i särskild författning för en lång tid framåt — på grund av vad som hittills skett — reglera den särskilda avkastning av brännvinsförsäljning, som fortfarande, men nu fixerad, må tilldelas vissa städer och köpingar (eventuellt samtliga rikets kommuner).

Då man således nu vill ordna hithörande förhållanden, synes mig att man är pliktig att giva fullt sanningsenligt uttryck åt bolagshandteringens faktiska mål, så att det stämmer med verkligheten. Jag tillåter mig föreslå,

att Riksdagen må besluta följande ändrade lydelse av 15 § 1 mom. av brännvinsförsäljningsförordningen:
 »Bolag, som i 12 och 14 §§ omförmäles, skall hava till ändamål att ordna och handhava detaljhandel med brännvin så, att *samhällets intressen i sedligt avseende tillgodoses och att det allmänna, så vitt möjligt, ej tillskyndas förlust eller skada*. Delägarne må därför icke bereda sig vinning utöver årlig ränta med högst fem procent å de av delägarna tillskjutna kontanta medel eller kommun någon ekonomisk fördel *utöver vad i särskild författning stadgas*.

Stockholm den 25 april 1913.

Ernst Lindblad.